N^er 24

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 24 Lutego v. s. 1822 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE

St. Petersburg dnia 13 lutego.

Radca stanu *Willebrandt*, członek kommissyi spraw inflantskich, nayłaskawiey mianowany kawalerem orderu ś. *Włodzimierza* 2giey klassy.

D. 13 z. m. Panna Ludmilla *Łańska*, córka rzeczywistego radcy taynego tego imienia; Panna Nadzieja *Chitrowo*, córka rzeczywistego radcy taynego tegoż imienia; Panna Marya *Baszucka*, córka jenerała porucznika tego imienia; i Panna Natalia *Chitrowo*, córka radcy taynego tego imienia, mianowane zostały pannami honorowemi dworu NN. Cesarzowych.

P. Mikołay *Szatiłow*, należący do archiwum kollegium moskiewskiego spraw zagranicznych, i P. Lambert *Poniatowski*, urzędnik w ministeryum skarbu, mianowani zostali kamerjunkrami dworu J. C. M.

Podług gazety senackiey z dnia 11 stycznia, przez Naywyższe ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu wydane:

Dnia 11 stycznia. Prezydent izby kryminalney sądu głównego gubernii nowgorodzkiey, *Pritupow*, przy zupełnem uwolnieniu ze służby za chwalebne jey przez lat 47 sprawowanie, otrzymał pensyi dożywotniey po 1350 r. na rok, a na jego mieysce naznaczony prezydentem radca dworu *Glinkin*, dotąd radca rządu gubernialnego teyże gubernii.

D. 21 stycz. Radca dworu *Afendik*, zostający w kancellaryi ministeryum skarbu, przeznaczony na rządcę kancellaryi departamentu dóbr państwa, na mieysce radcy kollegialnego *Puzyrewskiego*, przeniesionego do oddziału rysunkowego w tymże departamencie.

Teyże daty. Naczelnikiem 4go oddziału departamentu dóbr państwa, przeznaczony radca tytularny *Tarapygin*, zostający w tymże departamencie.

D. 2 lutego. Radca stanu *Peszczurow*, pełniący obowiązki ober-prokurora w 2gim oddziale 6go departamentu Rządzącego Senatu, mianowany ober-prokurorem.

Rządzący Senat przez ukaz okolny pod 25 stycznia r. t. ogłosił, iż oberbergmeister 7mey klassy Karol *Berd* i radca tytularny Bazyli *Zwierew*, otrzymali wyłączne na lat 10 przywileje, pierwszy na wynalezioną przez niego machinę do wiązania pieńki i lnu w bunty, a drugi na wynalezioną przez niego banią, za pomocą którey z araku otrzymuje się wódka, w czystości i smaku przewyższająca wszystkie tego rodzaju wódki.

Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość, gotowy zawsze zachęcać nauki pożyteczne, a szczególniey te, które się przykładają do wzrostu oświecenia publicznego, 2000 rubli za jeden exemplarz N. Panu złożony kazał przesłać kawalerowi *Filistri*, autorowi *skróconey historyi rossyyskiey, ułożoney w tablicach synchronistycznych i chronologicznych z historyi powszechney, ozdobioney widokami i pomnikami, stosownemi do historyi rossyyskiey.* Kawaler *Filistri* otrzymał od NN. Cesarzowych za pewną także liczbę exemplarzy tegoż dzieła dwa pierścienie brylantowe przy nayłaskawszych listach; a od Jey Cesarskiey Wysokości W. Xiężny *Maryi*, Xiężny dziedziczney saskoweymarskiey, złotą tabakierę za exemplarz tego dzieła, który przyjąć raczyła.

Jego Cesarska Wysokość W. Xiążę *Michał* zaprenumerował dziesięć exemplarzy, a W. Xiężna *Alexandra* żądała jednego exemplarza od autora.

Ważne to dzieło przedsięwzięte i wykonane wśród tak szczęśliwych okoliczności, zalecające się ze swego układu i wykonania, dzieło za które autor pozyskał medal przeznaczony od Cesarskiey akademii rossyyskiey, jest już przyjęte prawie po wszystkich pensyach i instytutach petersburskich. Dostać go można u autora, w domu Glazunowa, naprzeciw Lombardu. Cena 40 rub. assyg.

Meteorologiści będą mogli uzupełnić swoje tablice obserwacyyne z roku teraźnieyszego, dowiedziawszy się, że w częściach wschodnich strony północney cesarstwa, gdzie zima srogość swoję wywiera, porę tę zmieniły wiatry łagodne, a mianowicie: w Tobolsku, gdzie śniegu prawie nie było; w *Berezowie* padał deszcz nawalny d. 16 grudnia, co jest zjawieniem niesłychanem pod tak wysoką szerokością, a tym mocniey zadziwiającem, że, jak wiadomo, zimno nabiera coraz większego stopnia, im bardziey się na wschód posuniemy.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 25 lutego.

Doszła tu wiadomość iż Xiążęta Greccy Michał i Jan *Suzzo* przybyli do Lwowa.

W przeciągu jednego roku umarło ośm osób, będących kawalerami orderu orła białego, do ich liczby należy Xiążę Albert Sasko Cieszyński.

P. *Jordaki Kupareńko* w niektóre dni, okazuje w Marywilu swóy teatr mechaniczno optyczny, widowisko to zasługuje na pochwałę znawcow i amatorów.

AUSTRYA.

(z *Gaz. Lwow.*) *Wiedeń dnia 13 lutego.* Przypadające święto urodzin N. Pana na d. 12 b. m. przełożone z naywyższego rozkazu na niedzielę d. 10, obchodzone było ze zwykłą uroczystością.

Dnia 14. Zwłoki Jego Królewicowskiey Mości Xięcia Alberta Sasko-Cieszyńskiego, Królewica Polskiego, zmarłego, jak już donieśliśmy, po długiey chorobie w d. 10 b. m. po południu o godz. 2, pochowano wczoray o godz. 5 ze zwyczayną pogrzebom rodziny cesarskiey uroczystością. Powszechny smutek towarzyszył zmarłemu do grobu.

Jego Cesarska Mość raczył gubernatorowi uprzywilejowanego austryackiego narodowego banku, jako i całey dyrekcyi bankowey, dadź w dniu 24 stycznia wysłuchanie, podczas którego gubernator banku miał szczęście złożyć N. Panu wykazy korzyści instytutu z roku 1821, jako też naymocnieysze dzięki towarzystwa akcyynego za oycowską opiekę ciągle temu instytutowi okazywaną.

Daley postanowieniem naywyższem z d. 25 stycznia obranych nanowo znaczną większością na zgromadzeniu wydziału z d. 14 stycznia r. b, dyrektorami uprzyw. austr. narod. bank. C. K. uprzyw. hurtowników Bernarda kawalera Eskelea Jm. Pachera, Tadeusza Ur. Bergera, J. B. Barona Puthona i Józefa Henikstejna raczył N. Pan w tym charakterze nayłaskawiey potwierdzić.

Hiszpanija.

(*z Kor. Warsz.*) *Madryt dnia* 28 *stycznia*. Nie rozpoczęło się jeszcze w stanach rozprawianie nad projektami praw o wolności druku, i towarzystwach patryotycznych, lecz skutek tego rozprawiania nie jest wątpliwy. Wszystkie strony zatrwożone są gwałtownością, z jaką się duch demagogiczny u nas ukazuje. Rada stanu podała w tey mierze sposoby, z których dwa celnieysze są takie: 1) ustanowić junty cenzorskie; 2) zakazać władzom mieyscowym schodzenia się na towarzystwa patryotyczne dla tworzenia junt, będących tém rzeczywiście, czém były niegdyś we Francyi wydziały rewolucyyne. Dwa te zaradcze sposoby zapewne będą przyjęte na stanach, jeżeli tylko fakcya demagogiczna nanowo się nie wzmoże i nie przeważy. Przywiązani do monarchii konstytucyyney lękają się nowych stanów, do których składu wybrano prawie wszystkich. mianych za nieprzychylnych monarchii. Utrzymuje się zawsze wieść, że naypierwszym prezesem nowych stanów będzie obrany jenerał Riego.

Wiadomo już, iż Król mianował ministrem spraw zagranicznych margrabiego Santa-Cruz; ministrem woyny jenerała Cienfuegos Jovellanos; ministrem przychodów Pana Lopez Ballesteros. Pierwszy wymówił się od przyjęcia ministeryum niesposobnością sprawienia się chwalebnie na tak chlubnym urzędzie; powiedział nawet rozmawiając z Królem, iż nie jest tyle wymownym, aby mógł podczas rozpraw odpowiadać stanom jak należy. Matka jego Xiężna Ossuna mocno prosiła Króla, aby go uwolnił od ministeryum, twierdząc, iż są nierównie biegleysi od niego dyplomatycy; wszakże Król nie przyjął do dziś dnia żadney ze strony tego margrabiego wymówki. Drugi, P. Cienfuegos, jest to 70letni staruszek, głuchy i prawie ślepy, nieznany w nowém woysku, lecz z dawna gorliwy obrońca oyczyzny swojey, dla którey swą młodość i majątek poświęcił. Jest tylko obawa, ażeby wiek jego podeszły nie był mu przeszkodą do usilney pracy, jakiey obecne okoliczności wymagają. Trzeci Lopez Ballesteros, nie uchodzi za człowieka wielkich talentów; ale ma bydź nader pracowity, i jest niezłomnego umysłu.

Irun dnia 1 *lutego*. Przeciwko nowemu systematowi konstytucyynemu wzięła się do broni wszystka młodzież w wielu mieyscach starey Kastylii, a mianowicie mieszkańcy wieyscy. Zebrali już oni korpus 2000 ludzi, który na trzy części podzielili. W Burgos wszyscy są w wielkiey niespokoyności. Osoby znane z liberalności nie mogą się o ćwierć mili z miasta oddalić. Ogłoszono tam prawo wojenne, i prawie codziennie kapitan jeneralny wyprawia gońców do rządu i do dowodców woyska w Valladolid, Vittoria i Pampelunie z żądaniem, aby całe swe woysko pod Burgos ściągnęli. Powszechne jest mniemanie, że pleban Merino stanął znowu na czele rokoszanów.

Anglia.

(*z Kor. War.*) *Londyn d.* 12 *lutego*. Zdarzył się nieszczęśliwy przypadek niedaleko Bardon w hrabstwie Kork w Irlandyi. Policyant z Clonakilty był wysłany przez kapitana Hungerford dla poymania człowieka, który potajemnie wódkę dystyllował, nie opłacając akcyzy. Gdy go poymano, 500 chłopów zgromadziło się, i rzucając na policyanta kamieniami okazywali chęć uwolnienia więźnia. Kapitan żądał, aby go posłuchano; co gdy nastąpiło, rzekł, iż jeżeli chłopi swego nieprzystoynego postępowania nie zmienią, każe zastrzelić więźnia. Chłopi mieli to jednak za próżny postrach, i rzucali wciąż kamieniami; lecz kapitan dopełniając przyrzeczenia, w jedney chwili położył trupem u nóg swoich nieszczęśliwego człowieka nazwiskiem Buckley, a policyanci dali przeszło 60 razy ognia, i rozpędzili chłopów, ale kilku zabili i ranili.

Podług odebranych wiadomości z Irlandyi, rozruchy coraz bardziey się tam szerzą. White Boys, czyli białe chłopcy, (tak się rokoszanie tameczni nazywają) napadli w rozmaitych mieyscach domy, i zabrali gwałtem broń i inne potrzeby wojenne. Rokoszanie pod następującemi warunkami obiecują broń złożyć, i przysiądz na wierność Królowi: 1) jeżeli wszyscy schwytani chłopi będą uwolnieni; 2) jeżeli zniesione będą dziesięciny i podatek od okien; 3) jeżeli dzierżawy dóbr w stosunku do teraźnieyszey ceny do trzeciey części zmnieyszone będą.

W hrabstwie Kork poprzylepiano kartki z takiém oświadczeniém: *Nie prowadzimy woyny przeciw Królowi, lub jego rządowi. Jeżli żąda naszey usługi, poświęcimy dla niego krew naszę do ostatniey kropli. Nie prowadzimy woyny przeciw równemu nam człowiekowi z przyczyny jego religii, gdyż o to niech się przed Stwórcą rozprawi. Lecz prowadzimy wieczną woynę przeciw poborcom: ponieważ oni nas, nasze dzieci i nasze domy pozbawili wszystkiego, co służy do uśmierzenia głodu i zimna; ponieważ przyprowadzili nas do nayw iększey rozpaczy.*

Zgromadzenia rolnicze odbywają się po niektórych prowincyach królestwa. Dnia 18 stycznia zebrało się w Exeter przeszło 500 naznakomitszych posiadaczy dóbr. Uradzili podać do Parlamentu petycyą, wystawiającą smutny stan włościan. Dr. Tucker miał mowę przy wielkich okrzykach radości, w którey między innemi zapytał się: dla czego Lord Arden pobiera ciągle 32,000 funsterlingów (1,280,000 zł. pol.) nie mając nic do czynienia, chyba tyle, iż co kwartał napisze kwit z odebraney płacy, i że się z 50 razy pokazał w swoim wydziale. Wniósł, aby zniesione były urzędy nieczynne. Chciał, aby się natychmiast udać do Króla i oświadczyć mu, iż lud potrzebuje wprawdzie lekarza, ale nie oleykarza, uczonego prawnika, ale nie bakałarza. Jeżeli jest zamiarem zaprowadzić oszczędność, niepowinny przedsięwzięte w tey mierze środki ściągać się do obrzynków z séra, ani okruszyn ze świec, lecz do szczurów i myszy, które całe séry i świéce pożerać mogą. (*Śmiech*).

Wizerunek Napoleona roboty P. Lefevre przedano w tych dniach przez publiczną licytacyą za 310 gwineów (620 cz. zł.)

Włochy.

(*z Korr. Warsz.*) *Rzym dnia* 26 *stycznia*. Doszła tu wiadomość z Sycylii, że w Palermie odkryto spisek, którego zamiarem były *Nieszpory Sycyliyskie*. W skutek tego odkrycia wiele osób wzięto i uwięziono; a jenerał austryacki Wallmoden wyszedł z Palermy z swojém woyskiem, i ogłosił toż miasto za będące w stanie oblężenia.

Francya.

(*z Korr. Warsz.*) *Paryż dnia* 12 *lutego*. Oprócz 40,000 młodzieży, powołaney ustawą królewską z klassy 1821 do służby woyskowey, wyszła druga ustawa powołująca natychmiast wszystkę młodzież z klas roku 1819 i 1820.

Jenerał Gourgaud pojął za żonę córkę hrabiego Roederer, a świadkami ślubu jego byli jenerałowie Bertrand, Drouet i Montholon.

Wczoray wieczorem wyjechał stąd goniec poselstwa rossyyskiego do Petersburga, a dziś rano goniec poselstwa austryackiego do Wiednia.

(*z Kur. Warsz.*) W Paryżu nauczyciele języka greckiego tak wiele teraz mają uczniów, iż już czas im nie wystarcza do dodawania lekcyy. Teraz w Paryżu znayduje się przeszło 400 polaków z rozmaitych prowincyi.

Król zezwolił, aby kosztem Xcia Eugeniusza, byłego vice Króla włoskiego, i Xiężney Hortensyi, byłey Królowey holenderskiey, był wystawiony w kaplicy S. Mikołaja grobowiec dla *Józefiny*, pierwszey małżonki Napoleona.

Ważna sprawa wytoczona w trybunale paryzkim zaymuje teraz wszystkich, idzie rzecz o testament Napoleona, między tymi, którzy mają zapisy, a bankierem *Lafitte*, u którego były summy złożone. Naysławnieysi adwokaci francuzcy bronią stron obudwu.

W rocznicę śmierci Xięcia Berry odbyło się żałobne nabożeństwo po wszystkich kościołach. Teatra były zamknięte, a niektóre gazety wyszły z czarną obwódką.

W Paryżu teraz wychodzi 30 rozmaitych dzienników i gazet.

Niektóre gazety paryzkie donoszą, iż przybiegł goniec z Madrytu z doniesieniem zwiastującym wielkie nieszczęście dla Hiszpanii, lecz inne wiadomości zbijają tę pogłoskę.

T U R C Y A.

Dostrzegacz austryacki donosi z Wiednia pod d. 18 lutego, co następuje.

„Podług naynowszych wiadomości z *Konstantynopola* pod 25 stycznia, zaszły tam znowu odmiany w osadzeniu wyższych i niższych urzędów stanu. Defterdar (minister skarbu) *Attaulah Efendi* oddalony został z urzędu dnia 18; mieysce po nim otrzymał jeden z podwładnych urzędników w ministeryum skarbu, imieniem *Mustafa Efendi*. Szehirem Emini czyli dowódzcą miasta mianowany jest przeszły dowodzca karawany pielgrzymów do Mekki, nazwiskiem *Elhadż Nasyf Mehmed Efendi*.

„We trzy dni poźniey t. j. 21, zaszły daleko ważnieysze i bardziey zastanawiające odmiany. Niszandży (sekretarz stanu do cyfry W. Sułtana) *Dżanib Salih Efendi*, który wiele pierwszych urzędów stanu po kilkakroć sprawował, po skończonem zgromadzeniu rady, przyodziany został honorowym kaftanem jako *Czausz-Baszy* (marszałek państwa); a *Halet Efendi*, który od dość dawnego czasu nie był na żadnym stałym urzędzie, ale zawsze w wielkich łaskach u Sułtana, zasiadał i miał głos w dywanie, otrzymał kaftan honorowy jako *Niszandży Efendi*. Przeszłemu Czausz Baszy, *Hairullach Efendi*, poruczone zostało równie kosztowne jak i niebezpieczne przywództwo tegoroczney karawany pielgrzymów do Mekki. Basza syryyski donosi urzędownie, że oddział Wehabitów odważył się uderzyć przeszłego roku na karawanę pielgrzymów, ale rozpędzeni zostali przez woyska Baszy. Razem z doniesieniem tém przysłano wiele głów wehabitom poucinanych.

„Porta uznała za potrzebne, zabezpieczyć się od osób biskupów z *Efezu, Nikomedyi, Smirny, Saloniki* i z *Derkon* (Teropia). Sprowadzono ich do *Konstantynopola*, gdzie zostają pod dozorem Bostandży Baszy. Obchodzą się z nimi z naywiększem poważeniem, mają dobre i przystoyne mieszkania i mogą przyymować codzień odwiedziny swoich agentów w stolicy. Srodek ten wskazany został przez samegoż patryarchę greckiego, a to, jak twierdzą, z nader ważnych przyczyn.

„Otrzymaliśmy też przez *Konstantynopol* jeszcze następujące wiadomości:

„Przedsięwzięte przez greków uderzenie na *Napoli di Romania* całkiem się nie powiodło, oblegający ponieśli też znaczną stratę. Zamiarem powstańców było, uderzyć na twierdzę tę razem od morza i lądu, i spodziewano się, że przy pomocy uzbrojonych Hydryotami i Ipsaryotami okrętów, uderzenie to będzie pomyślne, i że się załoga natychmiast podda. Ale przez jakieś nieporozumienie zaszłe przed samém uderzeniem, woyska lądowe zaczęły działać przed nadeyściem okrętów; załoga zaś korzystając z tey okoliczności, uczyniła wycieczkę, położyła trupem około tysiąca greków, i przymusiła resztę do ucieczki. We dwa dni poźniey przybyły okręty pod twierdzę, i odparte zostały także ze stratą.

„Mieszkańcy wyspy *Thaso* (jedney z naybardziey ku północy leżących wysp Archipelagu) opuścili sprawę buntu, a korzystając z ofiarowanego sobie od Porty przebaczenia, poddali się władzy W. Sułtana.

„Na wyspie *Kandyi*, miasto *Canea* jest ciągle opasane przez Sfakiotów, przez których niedawno woyska tureckie pobite zostały na równinach.

Oddział floty powstańców pod dowództwem *Maurocordato*, mieli turcy niedawno pobić na wodach pod *Patras*. Tymczasem korsarze greccy zabieraią często okręty tureckie, które zawieszaniem bandery tureckiey oszukują.

W *Smyrnie* po ostatnich tam zaburzeniach w listopadzie nie zaszło nic tak znaczącego coby spokoyność zamieszać mogło. Naymnieysze bezprawia są naysurowiey śledzone i bez żadnego pobłażania karane. Roztropna przezorność nie ogłaszania okrucieństw greckich po zajęciu Tripolizy, przyłożyła się niemało do utrzymania spokoyności. W *Scala nuova*, po śmierci *Kallinder* Baszy wybuchnęły krwawe zaburzenia, które jednak przez nowego rządcę prędko uśmierzone zostały.

„Przybyły d. 23 stycznia z Janiny do *Prevesa* tatar przywiózł wiadomość o wzięciu *warownego zamku Janina*, gdzie się *Ali Basza* był schronił. Na zamek ten szczególniey wymierzona była bateryа, wystawiona przez neapolitańskiego inżyniera *Caratto*, który porzucił Ali Baszę i przeszedł do turkow. *Ali Basza* miał się schronić tylko z 78 ludzmi do cytadelli *Zedicale*.

„Podług późnieyszych wiadomości z *Prevesa* pod d. 1 t. m., *Ali Basza* w swoim obecnym stanie rozpaczy, wyprawił prawie wszystkich tych, którzy za nim do cytadelli poszli, i nie zatrzymał nikogo przy sobie, tylko swoję żonę rodem greczynkę, dwie inne kobiéty, swego podskarbiego i sześciu innych powiernych, dla których ma dostateczny zapas żywności. Zapewniają, że *Ali Basza* ma 2000 beczek prochu w minach cytadelli. *Churszyd Basza*, dowodzca tureckiego woyska oblegającego Janinę, kazał uwiadomić *Alego*, że Ismailowi Baszy i Hussanowi Baszy ucięto głowy z rozkazu W. Sułtana, na co *Ali* odpowiedział, że ani jego głowa, ani jego popioły, nie będą zhańbione, co wskazywać się zdaje jego postanowienie wysadzenia siebie w ostatnim razie na powietrze."

Daley czytamy w tymże *Dostrzegaczu austryackim* z *Wiednia* pod d. 20 lutego co następuje:

„Przytoczone (powyżey) przez nas doniesienia z *Prewezy* zawierają jeszcze dość ciekawe szczegóły o ówczesnym stanie rzeczy w Albanii.

„Grecy, po 22dniowym pobycie w mieście *Arta* (którey cytadelli nigdy w mocy swey nie mieli), na pogłoskę, że *Omer Basza* z bratem swoim na drodze *Cinque Pozzi* (pięciu studni) ze znacznem woyskiem przeciw nim ciągnie, ustąpili w wielkim nieładzie z tego miasta, które wprzód jeszcze do gruntu zburzyli, zostawując wśród tych rozwalin rodziny greckie na ostatnią nędzę.

„Los tego miasta i powszechne zniszczenie kraju sprawiły podobno odmianę w umyśle mieszkańców. Nadzieje ich na *Ali Baszy*, które i tak z niedowierzaniem były połączone, spełzły na niczém: opierać się samym przeciw całey potędze tureckiey, uznają za niepodobne; od moreyczyków niczego się też nadal spodziewać nie mogą; ze wszystkich stron słychać tylko złorzeczenia przeciw tym, którzy fanatyczną albo zdradliwą poradą sprowadzili taką klęskę na miliony niewinnych. Dowódzcy tureccy korzystając z tego stanu umysłów, starają się nakłonić albańczyków do posłuszeństwa. *Churszyd Basza* rozpoczął układy z wielu ich pokoleniami, a mianowicie z *Suliotami*, uważanymi zawsze za naywalecznieyszych i naygroźnieyszych, i układy te, podług wiadomości przywiezionych przez Bimbaszę czyli półkownika tureckiego, do *Prevesa*, doprowadziły już do zawarcia konwencyi. Podług tey *Churszyd Basza*, imieniem W. Sułtana, zaręczył Suliotom potwierdzenie wszystkich służących im dawniey praw i wolności, z dodaniem jeszcze wiela wynagrodzeń i odznaczeń. Z drugiey strony Sulioci obowiązali się znieść twierdzę *Suli*, dla usunienia na przyszłość wszelkich powodów do nieporozumień między nimi a Portą. Przytem Churszyd Basza udarował przebaczeniem i wolnością młodego *Hussein* syna *Muktar-Baszy*, oraz wnuka *Ali Baszy*, którego suliotom w zakład był oddał i pozwolił mu mieszkać w *Argiro Castro*.

„A że wiadomość o tych układach sprawiła wielką obawę między grekami w Morei, przeto kapitan *Colocotroni* wyruszył w 5 czy 6 tysięcy woyska z *Missolungi* do *Akarnanii*, aby rzeczy tey, jeśli podobno, nadadź inny kierunek; jednakże skutek tego przedsięwzięcia był bardzo wątpliwym, gdyż Churszyd Basza może teraz podług swey chęci użyć większą część woysk swoich, a nadto blizki upadek Ali Baszy odmieni całą postać rzeczy w tych okolicach.

„Smutny jest los cudzoziemców (dodaje *Dostrzegacz Austryacki*), którzy z własnego przywidzenia albo przez złych doradzców uwiedzeni, wplątali się w sprawę zbuntowanych greków. Od samych greków odepchnięci, albo niedostatkiem do szukania powrótu, przymuszeni, błąkają się z mieysca na mieysce, azali gdzie pomocy nie znaydą."

NIEMCY.

(*z Kur. Warsz.*) Zmarły Królewic polski Xiążę Sasko Cieszyński zapisał cały swóy nieruchomy majątek arcy xięciu Karolowi bratu Cesarza Austr., kosztowny zaś skarbiec dworowi Saskiemu. Dawniey ten Xiąże miał intraty na dzień 25,000 reńskich.

Dworski otruty na maskaradzie w Kassel był w towarzystwie z Xięciem Fryderykiem naybliższym w następstwie tronu, Xiąże przemienił ubior maskowy z tymże dworskim, jest więc domysł, że chciano otruć Xięcia, którego uratowała przemiana ubioru.

Jedna z gazet niemieckich donosi o pogłosce, iż w następującym kwietniu odprawi się w *Warszawie* kongres, na którym nie tylko interesa tureckie, ale nawet hiszpańskie i portugalskie mają być ułatwiane. Ze strony Francyi mają na tenże kongres przybyć Xiąże *Richelieu* i P. *Rayneval.*

Uniwersytet w *Jena* otrzymał nowy statut, są to ulepszenia nader dogodne tak dla uczących, jak dla uczących się.

Do Sztutgardu doszła wiadomość, iż bawiąca we Florencyi małżonka Xcia Wilhelma Wirtemberskiego, mająca lat 45, umarła. Już to kilka osób z rodzin xiążęcych niemieckich podróżujących po Włoszech tamże żyć przestało.

Gazeta berlińska *Vossa* obchodziła Jubileusz stuletniego swego istnienia.

Uważają w Niemczech, że Iwowska gazeta od niejakiego czasu nic stanowszego nie donosi z Multan i Wołoszczyzny.

W Gandawie także młoda panienka rodem z Anglii przyjęła wiarę katolicką, matka jey zaniosła o to do rządu reklamacyą.

Następca tronu bawarskiego często bywa na posiedzeniach seymowych.

(*z Rozm. Lwow.*) *Lipsk.* Jarmark noworoczny był tak lichy, iż jeszcze przed kilku laty chciano go zupełnie zaniechać. Sukna poślednie miały cokolwiek pokupu, za to też towarów jedwabnych i należących do zbytku bardzo mało przedano. Targ na Boże narodzenie był dla tuteyszych kramarzy nierównie pomyślnieyszy jak sam jarmark. Na owczą wełnę czeską i morawską były znaczne pokupy; przedniey wełny saskiey merynosowey i elektorskiey, nie było wcale na targu. Anglicy i francuzi zakupują ją każdego roku zaraz przy strzyży. Handel xiążek, poczuł także skutki taniości zboża, równie jak wszystkie inne gałęzie handlu i rękodzielnie. Trzecia część pras drukarskich odpoczywa wraz z pracownikami; mamy tu 23 drukarni, będzie więc nie małą rzeczą, gdy ta odnoga zarobku ustanie.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

W piśmie peryodycznem, wydawanem w Petersburgu przez P. Tadeusza *Bulharyna* pod tytułem: *Archiwum Północne*, w numerze I na str. 38, czytamy następujące doniesienie: „w Redakcyi *Archiwum Północnego* znayduje się rękopism z biblioteki xiążąt Radziwiłłów, składający się z 551 stronic *in folio*, pisany w języku rossyyskim, polskim i łacińskim, pod tytułem: *Acta publica rerum polonicarum spectantia sub Sigism. III. R. Pol. tempora belli Moscovitici*, 1615 et 1616. Z rysow pisma różney ręki daje się postrzegać, że rękopism ten spółczesny jest swoim wypadkom. Znaydują się w nim: Dyploma umowy Bojarów Ruskich z Hetmanem Żołkiewskim, o wyborze królewica Władysława na Carstwo; daley następuje dziennik podróży i wszystkich działań kommissarzy polskich. Dziennik podróży zaczyna się dnia 1 sierpnia 1615, z miasteczka Mołodeczny: w nim porządkiem chronologicznym są zapisane wszystkie papiery urzędowe, które wchodziły do kancellaryi tey kommissyi i które z niey wychodziły, jakoto: instrukcye, otrzymane od Króla i Panów Rady polskiey, listy i Dyplomata w różnych materyach od Dumy Bojarów rossyskich, wojewodów, i t. d. Z rossyyskich listów i dyplomatów naywięcey jest w tym zbiorze pisanych od bojara, wojewody i namiestnika smoleńskiego Xiążęcia Jana Andrzejewicza *Chowańskiego*, Xiążęcia Jana Michayłowicza *Worotyńskiego*, bojara i namiestnika niżehorodzkiego, Xiążęcia Alexego Jurjewicza *Sickiego*, okolniczego jarosławskiego, Artemiusza Wasilewicza *Izmajłowa*, namiestnika kałuzkiego i innych. Dyplomata i listy pisane w imieniu carskiém do króla *Zygmunta*, do wielkich posłów polskich, do Xiążęcia Krzysztofa *Kazimirskiego*, do biskupa kijowskiego, do Karola Chodkiewicza, wielkiego hetmana litewskiego, do Xiążąt *Rafałowskich* z Hołowczyna, do Xiążęcia Krzysztofa *Radziwiłła*, do Xiążęcia *Ogińskiego*, do Alexandra *Gąsiewskiego*, i t. d.

Do tegoż numeru pomienionego wyżey pisma przydany jest rysunek *rozwalin złotey bramy kijowskiey*, a w objaśnieniu taka jest wiadomość: „Wystawiony tu widok rozwalin złotey bramy w Kijowie, zdjęty jest z natury w roku 1651, i znaydował się w zbiorze rysunków króla polskiego, Stanisława Augusta, który umarł w Petersburgu. Pugillares jego, zawierający mnóztwo ciekawych rzeczy, należących do historyi rossyyskiey, znayduje się w Redakcyi Północnego Archiwum." Dla objaśnienia tego rysunku, przytoczone jest opisanie Kijowa, spółczesne temu rysunkowi, a wyjęte z Dzi. Zygm. III, p. J. U. Niemcewicza T. I, str. 355. (*z Dzień. Wileń.*)

W St. Petersburgu znayduje się teraz nader ciekawe dzieło sztuki, po dziesięciu leciech ciągłego usiłowania i pracy dokonane, przez P. *Ernesta Hausena*, kurlandczyka, który jest jego wynalazcą. Jest to nowy instrument muzyczny, *Olimpikon*, od wynalazcy nazwany. Łączy w sobie ten instrument skrzypce, wiolonczellę, alt i kontrabas, a bardzo doskonale wszystkich tych naśladuje instrumentów. Tony są czyste, głęboko i przenikające. Wielkość instrumentu równa się wielkości zwyczaynego fortepiano; ma pięć oktaw, i tak jest urządzony, że każdy ton można podwyższyć jeszcze na jedną oktawę. Gra się na nim, jak na klawikorcie. Kwartet, składający się w Olimpikonie ze czterech wyżey wspomnianych instrumentów, moc ma zupełną organu, chociaż jest bez miechow. Wynalazca miał szczęście grać na swym instrumencie w obecności NN. Cesarza Jegomości i Cesarzowych, i zasłużyć na okazanie wysokiego Ich zadowolenia. (*z Dzień. Wileń.*)

O kościach słoniowych znalezionych w gubernii Woronezkiey, donoszą z Woroneża pod 20 listopada 1821 roku: „W gubernii woronezkiey, we wsi *Kriutie*, inaczey *Kostiukowką* zwaney, w wąwozie między górami, w rowie powodzią jesienną wyrytym, znaleziono mnóztwo kości słoniowych, ważących po 13,12 i 11 funtów. Prócz kości znaleziono dwa zupełne skielety słoniów. Kły w nich znaydujące się, mają dwa i ćwierć arszynów długości, ale długiém leżeniem w ziemi tak uszkodzone, że w całości wydobydź niepodobna. Jeżeli trafny jest domysł, że słonie zaprowadzone były na Ukrainę w czasie nayścia *Mamaja* na Rossyą; te więc ich pozostałości leżą już pod ziemią więcey czterech wieków. Samo nawet nazwanie wsi *Kostiukowki*, równie jak i dawnieyszego w tey gubernii miasta *Kostieńsk*, od znaydywanych kości pochodzić może. W innych też mieyscach gubernii woronezkiey, i nie w małey liczbie, zdarza się znaydować kości słoniowe. (*z Dzień. Wileń.*)

Kurs wileński na assygnaty od dnia 21 lutego rubel srebrny, 3 ruble kop. 85, czerwony złoty nowy rubli 11 kopiejek 86, stary rubli 11, kopiejek 65, imperyał rubli 37 kop 40.

Wolno drukować F. N. Golański Czł. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 24 Lutego 1822 Roku v. s.

Tygodnik Wileński

Dnia 15 t. m. wyszedł z druku Ner. 3ci *Tygodnika Wileńskiego*, w którym są następujące materye: Emigracya familii królewskiey domu Braganckiego do Rio-Janeiro, stolicy Brezylii, w roku 1806. Spiewy ludu Litewskiego *p. E. Stanie-wicza* O brodzie, z francuz. Mody paryzkie z ryciną kolorowaną.

U w i a d o m i e n i e.

1. Expedycya Gazetna Głównego Pocztamtu Litewskiego, odbierając od wielu prenumeratorów na Pszczołkę Krakowską na rok 1822. dopominania o numera początkowe i ryciny uwiadamia, iż podług doniesień drukowanych w tymże samém piśmie, wszyscy, którzy się z prenumeratą na nie spoźnili, początkowych numerow nie otrzymują, gdyż tyle tylko drukowano, ile było zaprenumerowanych z początkiem roku; a co do rycin, te, które były przysyłane z tegorocznemi numerami Pszczołki, należały do roku przeszłego, i Expedycya Gazetna przeszłorocznym prenumeratorom je odesłała.

o W ł ó c ę g a c h

1 *Od Mińskiego Rządu Gubernialnego ogłasza się iż wzięci za nieokazaniem świadectw piśmiennych aresztanci, Iwan Markow Sokołow, Andrzey Siemonow Fiedorenka, Andrzey Sołowjew i Siemion Wasiljew, z których chociaż pierwsi dway powiadali siebie włościanami Sokołow Astrachańskiey gubernii i powiatu obywatela jenerała Kazaczewa, a Fedorenko słobodzko ukraińskiey gubernii powiatu charkowskiego wsi Obmanowa, ale te ich wyznania podług uczynionych wyprawek okazały się kłamliwemi, Sołowjew zaś tłumaczył się, że niepamięta mieysca swojego urodzenia, na mocy ukazu Rządzącego Senatu pod 29 sierpnia 1807 roku uznani za włoczęgów, i z nich pierwsi trzey oddani do służby woyskowey, a ostatni Wasiljew dla niesposobności do niey i do robot w twierdzy dla starości i dla niedostatku zębow odesłany do Syberyi na osadę. Przymioty wspomnionych włoczęgow: Sokołow wzrostu 2 arszyny 5 wierszkow, twarzy podługowatey, czystey, nosa długiego, oczu światło-szarych, włosow światłorusych, mówi wyraźnie od urodzenia lat 30; Sołowjew wzrostu 2 arszyn 4 wierszkow, twarzy podługowatey białey, nosa miernego, oczu karych włosow ciemnorusych, mówi czysto, od urodzenia lat 21, i Wasiljew wzrostu miernego, twarzy podługowatey, czarniawey, oczu sinich, nosa wielkiego, brody rudey, włosow na głowie ciemnorusych, mówi cicho porusku, od urodzenia lat 46 zatym jeżeliby z pomienionych włoczęgow pierwsi trzey okazali się do kogokolwiek należącemi, właściciel z prawnemi dowodami o przynależeniu ich do siebie zechce prosić, gdzie należy, w terminie prawem przepisanym, o kwit na policzenie za rekruta dnia 11 lutego 1822 roku.*

Sekretarz Felicyan Arcimowicz.

L i c y t a c y a.

1. Kamienica funduszowa arcy-bractwa Różańcowego przy kościele XX. Dominikanow Wilenskich exystującego oznaczona N. 225 na rogu Szklanney ulicy położona, ma wypuszczać się w trzyletnią arędę przez licytacyą, która się będzie czyniła w miesiącu marcu roku idącego w dniach 8, 13, i 15, ktoby więc chciał onę kamienicę zaarędować albo całą ze sklepami, lub tylko mieszkania gurne, niech raczy udać się do niżey podpisanego mieszkającego w Klasztorze XX. Dominikanow Wilenskich, u którego powezmie wiadomość o warunkach ugodnych. Takowe uwiadomienie dla trzykrotnego ogłoszenia drukiem podaje się do gazety Kuryera Litewskiego. Roku 1822 mca lutego d. 22. X. Jakób Falkowski Zakonu Kazn. Wilen: Kazn. Prom. Prezyd. w Radzie arcy-bractwa R. S.

Roku 1822 mca lutego 23 dnia takową awizacyą redakcia może umieścić do gazet Kuryera Litewsk: poswiadczam Wilen. Ziem. Prezydent Michał Sawicki.

Sądy Exdywizorskie.

1. Sąd Taxatorsko Exdywizorski sprawę kredytorow zeszłego Gaspera Sławoczynskiego regulujących pretensye do dóbr Klatyszek dnia 3 następnego mca marca, wziąć do namowy postanawia; ktokolwiek przed tym terminem nieweydzie z pretensyą, utratę oney własney winie przypisze, bowiem po dniu 3 marca żadna pretensya niebędzie przyjęta: żeby wszystkich wiadomości doszło: niniejsza awizacya w gazecie Kuryera Lit. zamieszcza się. Datt. 1822 r. lutego 18 dnia.

Prezydent Ziemski i Exdywizorski Jan Kalinowski Sędzia Ziem. Rosien. Kazimierz Jurewicz Pisarz Ziemski Ignacy Giedgowd.

1. *Majętność Wereskow i Pułbrzeg z nowozabudowanym na owczarnią Awulsem Podgurze zwanym, w Pcie Nowogr. nad rzeką Niemnem leżąca; żadnemi długami i opisami nieobciążona; z włością zapomożoną; z nowemi młynami; z domem mieszkalnym i wygodno ekonomiczną budowlą; z inwentarzami, miernego lecz w dobrym gatunku stada koni, liczney obory składającey się z gatunkow holender. i tyrol bydła; i owczarni poprawney z trykow i owiec zza granicy sprowadzonych; z miedzią browarną pułparową z 3ch apparatow składającą się; z wszelkim sprzętem domoczym za cenę przystępną na wieczność do sprzedania.*

Ktoby zatym chciał pomienioną nabydź majętność, może mieć dokładną wiadomość od aktora w czasie kontraktow mińs. i nowogr., w Wilnie zaś od JW. Petersena Sędziego Kommsyi Radziwiłow. mieszkającego w Kardynalii. Takowe ogłoszenie wolno umieścić w Kuryerze Litew. zaświadczam. Jan Petersen Członek Kommissyi Radziwiłowskiey.

P o z e w.

1 *Wedle ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.*

Urodzonym Rafałowi Stengwiłowi b. Pisarzowi Ziem. Trockiemu Opiekunowi b. zeszłey Anny Przyborówny Czesz. Mozyrskiey, oraz utrzymującemu wszelki majątek ruchomy i sumowny, po niey pozostały do odpowiedzi Janowi Łoweyce Szamb. zawiniającemu zeszłey Annie Przyborównie o złpol. 16,000 po dekrecie kopiow spraw, a zaś Trojanowi Przyborowi Podkom. Rzeczyckiemu sukcesorowi teyże Anny Przyborówny, oraz Star. Abrahamowi Litmanowiczowi o rubli sr: 350, Kasperowi Pruszanowskiemu Sędz. Ziem. Bobruysk o czer. zł. 150, Hilaremu Dawidowiczowi Rot. Ptu Pińskiego o czer. zł. 300, zeszłey Annie Przyborownie zawiniającym do odpowiedzi za dług teyże Przyborówny przypozywającym się z aresztem pozew loco perageandae excentianis przed Sąd Grodz. ptu Wileń. na roczki marcowe i po nich następne z cytacyi W. Onufrego Jasewicza: który obżałowanych pozywa w referencyi do trzech dekretów Grodz. Wileń. w tey materyi zapadłych a w szczególności zaś oto: iż co żałujący mając sobie dekretem Grodz. Wileńskim oczewistym w roku 1810 junii 21 dnia zapadłym rubli sr. 180 i kop. 49 ½ oraz złotych pol. 200 na zeszłey Przyborównie i wszelkim jey majątku przysądzoną summę, lecz gdy taż Przyborówna nieuiściwszy się z takowego zawinienia zeszła z tego świata, a majątk wszelki jaki po niey pozostał, to jest w ruchomości goto-

wych pieniądzach i obligach; na powyżey zacytowanych osobach, pozostał w ręku obżałowanego Stęgwiłły, przeto żałujący stosownie do dekretu Grodzkiego Wileńskiego w roku 1821 miesiąca junii 6 dnia zapadłego pozywa wszystkich obżałowanych i prosi, o warowanie activitatem locis standi na dekret niestanny w roku 1822 miesiąca januaryi 27 dnia, zapadły o aprobatę aresztow, zakładających się, poczém o sądzeniu summy rubli srebrnych 180 kopiejek $40\frac{1}{2}$ i złotych polskich 200 kapitalney z procentem i expensem prawnym w jak naykrótszym terminie pod karami sprzeciwieństwa na wszystkich obżałowanych, a szczególnie na obżałowanym Stęgwille i Łoweyce, oraz tego decydowania co w sprawie proszonym będzie. S. Z. M.

Roku 1822 miesiąca februaryi 20 dnia woźny niżey wyrażony świadczę iż tę kopiją pozwu z oryginałem zgodną w sprawie W. Onufrego Jasewicza Urodzonemu Rafałowi Stengwiłłowi byłemu Pisarzowi Ziemskiemu ptu Trockiego, i Janowi Łoweyce Szambelanowi po dekrecie copiarum spraw a zaś Trojanowi Przyborowi Podkomorzemu Rzeczyckiemu, starozakonnemu Abrahamowi Litmanowiczowi, Gasperowi Pruszanowskiemu Sędziemu Grodzkiemu Bobruyskiemu Hilaremu Dawidowiczowi zawiniającym zeszłey Annie Przyborównie do odpowiedzi przed Sąd Grodzki ptu Wileńskiego na roczki marcowe i po nich na następne w skutek dwóch dekretów Sądu Grodzkiego wileńskiego do gazety Kuryera Litewskiego podałem i strony o teyże rozprawie zawiadomiłem. Dat ut supra. Ignacy Maryanski woźny powiatu Wileńskiego.

Roku 1822 februaryi 21 dnia takowy Pozew do gazety Kuryera Litewskiego dozwala się przyjąć. Antoni Pamarnacki Sędzia Grodzki Wileński.

Teatr Wilenski.

Dziś w piątek to jest dnia 24 februaryi 1822 na żądanie publiczności, artyści Warszawscy strzymawszy swóy wyjazd z Wilna, dadzą się widzieć ostatni raz na scenie tuteyszey w tragedyi Kornelu przez L. Ocinskiego tłomaczoney pod tytułem Cyd.

Ogłoszenie.

2. Rejestr nasion, gospodarskich, ogrodowych, kwiatów, równie też drzew i krzewów amerykańskich i innych, w naylepszych jak wiadomo gatunkach, znaydujących się u JPana J. H. Zigra w Rydze, można dostać bezpłatnie u właściciela, i w magazynie W. Józefa Kopscha w Wilnie.

---

2. Bezpieczeństwo skarbu wymagało tego porządku w administracyi dobr skarbowych, ażeby wszyscy dożywotnicy składali Izbie Skarbowey sami, albo przez tych, którym praw swoich ustąpili, świadectwa urzędowe o swoim życiu. Dla tego Rządzący Senat ukazem swoim 16 wrzesnia roku 1812 zalecił. izby o tych dożywotnikach, co są w kraju Rossyyskim co pół roku: a o innych którzy mieszkają za granicą corocznie świadectwa takowe przysyłane były, a to pod obawą stracenia prawa dożywotniego. Kilkakrotne ogłoszenia Izby skarbowey Grodzienskiey, czynione przez posrzednictwo Sądow niższych i Kuryera Litewskiego, uczyniły tę ustawę wiadomą wszystkim tym, co posiadają dobra prawem dożywocia nadane. Wszakże niekażdy z nich jest dosyć troskliwy, aby bez przerwy stawało się oney zadosyć. Na przestrogę wszystkich Izba Skarbowa Grodzieńska ogłasza, że w czasie następnym żadne przyczyny nieposłużą do usprawiedliwienia opieszałości, owszem naymnieysze uchybienie sciągnie karę ukazem Senatu przepisaną. Każdy przeto czy to sam dożywotnik, czy rządca jegô, czy nabywca prawa dożywotniego, mieszkając w Starostwie dożywotnim, pilnego starania przykładać powinien, aby przepis ukazu Rządzącego Senatu jak nayściśley był wykonywany. Skutki zaś z opieszałości i opuszczenia pochodzące własney swojey winie przypiszą. Dnia 18 lut. 1822 r. Radca Antoni Symonolewicz.

Protokulista Radca Tytular. J. Dobrzylewski.

Oświadczenie.

2 Excerpt oświadczenia z Protokułu Potocznego Ziemskiego Ptu Wileńskiego w dacie niżey wyrażającey się zapisanego i tegoż czasu pod pieczęcią urzędową Ziemską tegoż Ptu jest wydan.

Roku 1822 miesiąca lutego 18 dnia. Przed aktami Ziemskiemi Ptu Wileńskiego stawając osobiście WJP. Józef Kuszłeyko oświadczenie poniższe wpisać do protokułu podał: oświadczenie imieniem JPP. Macieja i Gabina synow Anastazego Syrpowiczow naprzeciw podstępnym działaniom obżał. Dyonizego i Felicyana Butkiewiczow i dalszych, z tego zaniesione powodu: obżał. Butkiewiczowie osmieleni zapędną chęcią korzystania z obcey własności, mniey chwalebną postępując drogą, w momencie, kiedy zeszły Anastazy Syrpowicz oyciec żał. pozbawiony przez zbyt ciężką chorobę z władzy umysłu, niebył już władnącym sobą, wówczas obżałni za utworzonym nikczemnie tranzaktem mimo prawych sukcessorow Macieja i Gabina Syrpowiczow, cały fundusz niezaprzeczoną własność żał. oyca składający, a szczególnie majętność Podubisie Fioryaniszki w ptcie Rosieńskim leżącą, niemniey summy i pozostałą różnego tytułu ruchomość dla siebie przywłaszczywszy, samowolnie między wielu osob występnie tętujących zagarnęli i aż do dziś dnia wszystko to nieprawnie utrzymują, tak niepraktykowany uzurpatorow postępek znaglił nieszczęśliwego sukcessora Macieja Syrpowicza do zapisania w własnym i brata Gabina imieniu naprzeciw Butkiewiczom oświadczenia, a w dalszey kolei sądownie rozwinięty został z obżał. proceder. Kiedy wszakże prawne to przeciw zbyt smiałemu obżał. nadużyciu zapobieżenie niezdołało wstrzymać ich nieograniczoney zyskow chęci, i gdy żał. ze smutkiem dostrzegają, że obżał. Butkiewiczowie fundusz drogą naturalnego spadku na nich po oycu przechodzący bezwzględnie marnotrawią i obok tego z różnemi osobami w umowy i układy wchodzą, przedsiębiorąc niewolnie i przeciw prawu ony wybywać. Dla tych więc jedynie przyczyn niżey podpisany z mocy wydanego pełnomocnictwa i teyże daty to jest dnia 20 januar 1822 roku, w aktach Grodu Rosień. przyznanego w imieniu żał Syrpowiczow działający, przez ninieysze oświadczenie do gazety Kuryera Lit. podające się, całą o tém publiczność ostrzega, że Butkiewiczowie pod żadnym względem ani pretensorami, ani też sukcessorami nie są, i żadnego zgoła stosunku do funduszu po zeszłym Anastazym Syrpowiczu oycu żał. pozostałego nie mają i mieć niemogą, że prawi sukcessorowie z obżał. Butkiewiczami o podstępną czynność z utworzenia pomowionego tranzaktu wynikającą, prawem w całey obszerności czynić i krzywd swoich dochodzić będą, że ich nieprzystoyne kroki i nieważne działania kilkakrotnie w aktach prawnie zaskarżyli, że więc powrótu podstępnie i gwałtownie zabraney sobie własności w mieyscu właściwym dopomną się i naostatek, że wszelkie układy lub umowy w jakimkolwiek względzie z Butkiewiczami i dalszemi nastałe za nikczemne jako z nie aktorami rzeczy zaszłe uważać będą, o czem przez te oświadczenie do akt i do gazety Kuryera Lit. podające się wszystkich interessujących zawiadamiają. U tego oświadczenia podpis w protokule następny. Takowe oświadczenie jako plenipotent podpisuję Józef Kuszłeyko.

Zgodziłem Jan Zienkowicz W. Z. Regent.

Roku 1822 mca lutego 18 dnia takowe oświadczenie może umieścić Redakcya do Gazety Kuryera Litewskiego poświadczam:

Prezydent Ziem. P. Wileń. Michał Sawicki.

Ogłoszenie.

3. *Rząd Gubernski Litewsko - Wileński podaje do wiadomości, iż poymany Wileńskiey Gubernii w powiecie Kowieńskim niemający paszportu Łarion Silin, mianujący się ekonomicznym włościaninem Ołoneckiey Gubernii Kontowskiego powiatu majątku Tepnica, zwanego; za niezłożeniem na to żadnych dowodow, na mocy Ukazu Rządzącego Senatu 29 sierpnia 1807 roku, przez rezolucyą tegoż Rządu Guberskiego 23 zeszłego januaryi nastałą, uznany został włocęgą, i odesłany w Wileński garnizonny batalion dla pomieszczenia go w służbie woienney, do którey po obrewidowaniu okazał się być zdatnym; pomieniony zaś Łarion Silin, ma lat od urodzenia 28, wzrostu 2ch arszyn 5½ wierszkow, twarzy małey, czystey, włosow na głowie wąsach i brodzie rudych, oczu szarych, nosa małego; właściciel jakowego włocęgi ma prawo przy złożeniu dowodów o należności jego do siebie prosić gdzie należy wydania kwitu, o policzeniu go za rekruta. Februaryi 18 dnia 1822 roku. Kazimierz Nowicki Sekretarz.*

Ogłoszenie Opieki Szlacheckiey Ptu Wileń.

3 *Po zeyściu z tego świata w mieście Wilnie Antoniego Zabłockiego Regenta starodubowskiego, wszelki jego fundusz został przez Opiekę Szlachecką Ptu Wileń. spisany: dla objęcia którego, przybyła z dziećmi z Gubernii Mohilewskiey Anna z Sawelewów Zabłocka wdowa po Ignacym Zabłockim, bracie wzmienionego Regenta Zabłockiego. Lecz gdy prawami przepisanych dowodów niezłożyła i kiedy mogą bydź bliźsi, albo równi sukcessorowie pozostałego majątku; Opieka więc uczyniwszy należne ze swojey strony rozporządzenie, stosownie do rezolucyi swojey dnia 4go ter. mca nastałey, podaje ninieysze ogłoszenie do trzykrotnego umieszczenia w Gazecie Kur. Lit. z wezwaniem, aby sukcessorowie majątku Regenta Zabłockiego, z dostatecznemi dowodami nieodmiennie przed dniem 15 maja roku idącego do Opieki Szlacheckiey Ptu Wileń. przybyli. Po upłynienin bowiém takowego terminu naybliższy z krewnych sukcessyą obeymie, a żadne inne poźnieysze zgłoszenie się przyjętém w uwagę niezostanie. Roku 1822 lutego 15 dnia.*

(Dziennik czynności podpisali) Prezydający w Opiece Marszałek Baliński, i Członkowie Sądu Ziem. Wileń.

Za zgodność; Sekretarz Szlachecki P. W. Zygmunt Siemaszko.

Pozew Edyktalny.

3. *Wedle Ukazu Jego IMPERATORSKIEY Mości Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.*

Urodz. Elżbiecie Kulikowskiey, Szamb. b. dworu pol. w assystencyi opieki debitorów, Erazmowi Moszczynskiemu Sowiet. Tytular. należącemu do tey sprawy po dekrecie suspensionis, Kazimierzowi kapitanowi b. woysk pol., Kajetanowi Kulikowskim, oraz Annie Kulikowskiey, mianującemi się sukcessorami zeszłego Stanisława Kulikowskiego Szambel. b. dworu pol. Kazimierzowi Juchniewiczowi, jako possydującym po nim fundusz ewikcyi ulegly i odpowiedzialności, jak niemniey wszystkim debitorom Stanisława Kulikowskiego Szambel. poniżey wyszczególnionym oświadczeniem w roku 1805 apryla 23 w aktach Ziem. Wileń. zaniesionym objętym. Z regestru comportationis p. Kiulikowskę Szambel. złożonego wykazanym loco perogendae executionis, Pozew przed Sąd Ziem. Ptu Wileń. na roki trzykrólskie z powództwa Ur. Teofila i Bogumiły Zylinskich, którzy mieniąc i referując się do rozpoczętego w Sądzie Ziem. Wileń. procederu, zapadłego w roku zeszłym 1821 mca julii 1 dnia, komportacyą, kopiią z spraw, i awizacyą przeznaczającego Dekretu, w szczególności zaś o to pozywają. Zeszły z tego świata Stanisław Kulikowski Szambel. b. dworu pol. będąc kredytu potrzebny, a znayduiąc ony u żał. na zapis obligacyyny, w roku 1815 marca 2 wydany, zawinił rubli sr. 39, w roku następnym 1816 7bra 29 pożyczył czer. zł. 20 u JP. Bogumiły Zylińskiey, udzielnie w roku 1815 julii 25 u oboyga żał. pożyczył rubli sr. 105, a z wniesieniem ewikcyi na kamienicę w mieście Wilnie na Sawicz ulicy sytuowaney pod N. 49, jakowych sum nie opłaciwszy w terminach dni życia zakończył, a po jego zgonie obżał. wszelki majątek osiągnąwszy stosownie do prawa Art. 10 z Roz. 7, 22, z Roz. 4 długi opłacać jesteście obowiązani, w objekcie zatém uzyskania satysfakcyi Zylinscy pozwali obżał. przed Sąd Ziem. Wileń. i po zakroczonych uprzednio dyllacyach, gdy na dniu 27 januaryi idącego roku przypadła sprawa, Sąd Ziem. Wileń. w rozbiorze dzieła ku ostatecznemu zdefinionowaniu oddanego, z powodu bydź mogących dalszych wierzycieli i zebrania massy funduszu, komportacyi wszelkich dokumentow, na wszelkich stronach in natura, i ruchomości, po zeszłym Kulikowskim Szambel. pozostałey, na regestrze wyprzedać ony przez publiczną licytacyą determinował, wyniesieniem zaś pozwow edyktalnych po debitorow zeszłego Kulikowskiego Szambel., wedle złożyć się mających przez Szambel. Kulikowskę, i dalszych konsukcessorow dowodow żał. Zylińskim przyporuczył, ze złożonysh zatém dokumentow w komportacyi, i oświadczeniu, w roku 1805 apryla 23 przez Kulikowskiego Szambel. przeciwko swym debitorom zaniesionego, gdy się to odkrywa, że różni debitorowie znaczne summy Szambel. Kulikowskiemu zawiniają, a konsukcessorowie posydując majątek ewikcyi uległy, ani debitorom płacić, ani też zająć się windykacyą funduszow nie chcą, uzupełniając Zylinscy Dekret Sądu Ziem. Wileń. w dniu 27 junii rozpoczęty, a 1 julii ogłoszony, powołują debitorów, jako to: Annę Kulikowskę Rotm. Grodzień. w assystencyi opieki Michała Orzelskiego Kapitana Ptu Iiumeń. o zł. pol. 3000, Maryannę matkę, Antoninę córkę, Komarowę i Komarównę sukcessorki zeszłego Antoniego Komara, w assystencyi opieki, o summę jedną czer. zł. 430, drugą cz. zł. 175, Michała Granowskiego Sekr. Kor. lub jego sukcessorow, i Michała Szczerbinskiego o zł. pol. 8,726, Konstantego Kości Porucznika o czer. zł. 85 za obligiem, i 27 za regestrem, Narkiewicza Kapitana lub jego sukcessorow, o rubli sr. 510 kop. 70, Stanisława Eysmonta Por. o czer. zł. 12 za obligiem i 18 za regestrem, Antoniego Jabłońskiego o czer. zł. 40, Jawgiełła o rubli sr. 10 Michała Dręzewskiego za rewersem o zwrót pałasza, lub zapłatę czer. zł. 50, Stefana Trzaszkiewicza Kom. Ziem. Lidz. o czer. zł. 100, Walentego Strutinskiego Kapit. za rewersem o czer. zł. 16, Antoniego Jeleńskiego o czer. zł. 30, Benedykta Paszkiewicza Sędziego o czer. zł. 22½, Nicefora Kamińskiego o czer. zł. 5 i rubli sr. 15, Piotra Gorskiego o czer. zł. 40 za 12ma obligami, Desentnikolai Podpuł. o rubli sr. 22 i kop. 70, Macieja Siekierzynskiego, o czer. zł. 10, Tomasza Rukiewicza Kapit. o czer. zł. 105 za 2ma obligami, Antoniego Janulewicza o czer. zł. 3, Atanazego Pruszyńskiego o czer. zł. 65, Karola Gintowta, o zwrót obligu na czer.

zł. 30, przez Piotra Gorskiego wydanego, Mańkowskiego o czer. zł. 26, Komara o zwrót obligu Wołodkowicza na czer. zł. 100, lub opłaty tey summy, Stanisława Tynkhauza o czer. zł. 18, Aloizego Kiewlicza sukcessorow, o czer. zł. 8, Ciechańskiego Regenta Granicz. Wiłkom. o czer. zł. 12; Antoniego i Atanazego Pruszyńskich Sędzi. Ziem. Mins. za przelewem Narkiewicza o czer. zł. 150, Stanisława Wieliczkę o czer. zł. 20, Walentego Przesmyckiego Sowiet. o czer. zl. 55, Sawiecina Konowałowa kupca o zwrót wziętych papierow, lub opłaty summy rubli sr. 350, Benedyktę Romerowę Sędz. o czer. zł. 46 i zł. pol. 488, Ludwika Krasnickiego o czer. zł. 6, Grochowskiego Star. o czer. zł. 6, Elżbietę Zieńkowiczowę o czer. zl. 20, oraz Star. Zelika Mowszowicza o zł. pol. 100, Eufroima Moyżeszowicza o zł. pol. 130, Moyżesza Kiwełowicza o czer. zł. 8, o rekognicyą summ poszczególnionych na rzecz sukcessorow zeszłego Kulikowskiego a z oney uczynienia satysfakcyi dla żał. za 3 obligami summ zawinionych z gotowych pieniędzy. Jeżeli zaś natychmiast onych debitorowie nie złożą, tedy wprost sądzenia na obżał. Elżbiecie Kulikowskiey i Moszczynskim, jako majątek wszelki po zeszłym Stanisławie Kulikowskim osiągających. Do przyjęcia juramentu na tym, jako summy Elżbieta Kulikowska zaręczała opłatę należności żał. z swego funduszu, do powrotu expens prawnych. Do nakazania warować loci standi activitatem S. Z. M.

Roku 1822 februaryi 10 dnia Woźny niżey podpisany zeznaję tym moim relacyynym podanych pozwow kwitem, iż kopii onego z tym oryginałem zgodne na roki trzykrólskie w sprawie UUr. Teofila i Bogumiły Zylińskich przed Sąd Ziem. Wileń. UUr. Benedyktowi Paszkiewiczowi Sędzi. 2 Ur. Walentemu Przesmyckiemu Sowiet., 3 Urodz. Elżbiecie Kulikowskiey Szamb: b. dworu pol. 4, Erazmowi Moszczynskiemu kom. Sądu Niższego Ziem. Ptu Wileń. 5, Kazimierzowi Juchniewiczowi, oczewisto w ręce w mieście Wilnie popodawałem, 6, po UUr. Annę Kulikowskę Rotm. Grodz. w assystencyi opieki, Michała Orzelskiego Kapit. Ptu Ihumeń., Maryannę matkę Antoninę córkę Komarowę i Komarównę sukcesorki zeszłego Antoniego Komara w assystencyi opieki, Michała Granowskiego Sekretarza. Koron. lub jego sukcessorow, i Michąła Szczerbinskiego, Konstantego Kości Porucz., Narkiewicza kapit. lub jego sukcessorow. Stanisława Eysmonta Por., Antoniego Jabłońskiego, Jawgiela Dręzewskiego, Stefana Trzaskiewicza Komor. Ziem. Lidz.; Walentego Strutynskiego Kapit. Antoniego Jeleńskiego. Nicefora Kamińskiego, Piotra Gorskiego, Desentnikolai podpuł., Macieja Siekierzynskiego, Tomasza Rukiewicza Kapit. Antoniego Janulewicza, Atanazego Pruszynskiego, Karola Gintowta, Mańkowskiego, Komara, Stanisława Tynkhauza, Aloizego Kiewlicza sukcessorow, Ciechańskiego Regent Grodz. Wiłkom., Antoniego i Atanazego Pruszyńskich Sędz. Ziem. Miń. Stanisława Wieliczkę, Sawiecina Kanowałowa kupca, Benedyktę Romerowę Sędz., Ludwika Krasnickiego, Grochowskiego Star. Elżbietę Zieńkowiczowę, Kazimierza i Kajetana, oraz Annę Kulikowskich. Star. Zelika Mowszowicza, Efroima Moyżeszowicza, Moyżesza Kiwełowicza. Jako niewiadomych z pomieszkania, i osiadłości w tey gubernii nie mających, do drzwi sądowych przybiłem i dla wiadomości debitorow do Gazety Kuryera Litewskiego podałem. Wincenty Kondratowicz Woźny Sądu Głównego Litewskiego Wileń.

Roku 1822 mca februaryi 10 dnia przed aktami Ziem. Ptu Wileń. znaydując się obecnie Woźny w górze wyrażony takową relacyą podanego pozwu zeznał i w protokule zeznań woznieńskiy własną ręką rozpisał się. Przyjąłem Jan Zienkowicz Wileński Ziemski Regent.

---

3. Excerpt z protokułu potocznego Ziemskiego pttu Wileyskiego w dacie niżey wyrażoney zapisanego oświadczenia pod pieczęcią urzędową Ziemską tegoż powiatu roku 1822 miesiąca febr. dnia stronie jest wydan.

Roku 1821 miesiąca nowembra 18 dnia oświadczenie imieniem Kleta Porucznika woysk Ros. brata Teofili Nadworney Sowietnikówny siostry Wazgirdow w rzeczy następney czyni się o to: Pod życiem ś. p. Ludowiki Wazgirdowey nadworney Sowietnikowey matki żałujących, urodzony Franciszek Lipiński Podpułkownik woysk rossyyskich i Kawaler przez lat dziewięć ciągle w majętności Zarach zostając, miał sobie wszystkie z tych dóbr i attynencyonalnych folwarkow powierzone intraty; a zaymuiąc się rozmaitemi prawnemi interessami również miał w swoim ręku i zawiadywaniu ogulne Archiwum tudzież wydawane przez, zeszłą matkę żałujących wieloliczne blankieta, po zeszłym zgonie matki jako dożywotniczki majętności Zar i folwarku Suchego Boru, kiedy żałujący jako naturalni Sukcessorowie i dziedzic ogólne dobra dziś do swojego władania objęli, z przeyrzenia Archiwum w mnogiey liczbie nieznaydują dość ważnych papierow. Okoliczność takowa tak przez zatratę potrzebnych dowodow niewiadomo jaką koleją, jako też powodem mianych przez urodzonego Lipińskiego zeszłey matki żałujących blankietow, iżby oświadczający się w czasie późnieyszym z własnego funduszu niewinnie nieodpowiadali, a co większa jeśliby jakie przez tegoż Franciszka Lipińskiego z kimkolwiek bądź czyto w imieniu jego własnym, czyliteż zeszłey Ludowiki Wazgirdowey tranzakta opisy i tym podobne umowy, ku krzywdzie żałujących zmierzające, okazały się bydź zawarte, by te naymnieyszego znaczenia jako podstępnie zdziałane mieć niemogły, i za onemi żałujący do odpowiedzi niebyli obowiązani, ala dostateczney o tem wiadomości obywatelskiey i własnego nadal bezpieczeństwa ninieysze żałujący w aktach właściwego powiatu zapisują oswiadczenie. w Protokule podpis zanoszącego następny. Takowe oswiadczenie jako zanoszący podpisuję. Kajetan Tomaszewicz Gr. Wiley Regent.

Zgodziłem z Protokułem potocznym Wincenty Kiersnowski Ziemski powiatu Wileyskiego Regent.

Wolno drukować poświadczam Ignacy Kijakowski Pisarz Ziemski powiatu Wileyskiego.

---

3. Departament Cywilny Sądu Głównego Wileńskiego Dekretem oczywistym 1822 januaryi 27 ferowanym Ignacemu Nowickiemu Sędziemu Gran. Telszewskiemu i wszystkim kredytorom i pretensorom Tadeusza Nowickiego, iżby Dekretem Exdywizorskim w dobrach Gadanowiu alias Degiemach 1821 8bra 31 dnia ogłoszonym sądzone przysięgi przed dniem i miesiąca maja przed Sądem Ziemskim Telszewskim lub przed innym jakimkolwiek, gdzie strony są zamieszkałe wykonały, i o tem dowod w spomnionym Sądzie Ziemskim Telszewskim złożyły nakazał, niemniey dla wiadomości stron ogłosić w gazetach Kuryera Litewskiego takie postanowienie sukcessorom Tadeusza Nowickiego polecił. Datt 1822 mca februaryi 7 dnia.

Zgodno z decyzyą Sądową swiadczę Regent Wołłodko.

Wolno drukować Prezydent Zawisza.

---

3 Pod N. 150 w domie W. X. Kanonika Awtuszkiewicza na bernadynskiey ulicy są do przedania za pomierną cenę nowomodne parokonne urzędowey roboty drążki, życzący one nabyć uda się do JP. Aloizego Kodzia zarządzającego tym domem.

Obserwacye meterologiczne.	Czas obserwacyi		Wysokość Barom.				Wys. Ther. Reau.		Wiatry.	Odmiana w powiet.
	dnia 22	średnia	27	cal.	8,6	lin.	+ 4,41	stopni	Polud. Wschod.	Pochmurno
	dnia 23	średnia	27	—	3,2	—	+ 4,75	— —	Polud. Zachodni	Deszcz
	dnia 24	godz. 6	27	—	2,5	—	+ 2,75	— —	Poludniowy	Pochmurno